

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 939/2
Podgorica, 21.07.2017. godine

Na osnovu člana 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11 i 06/13) i člana 196 Zakona o opštem upravnom postupku ("Sl. list RCG", br. 60/03 i "Sl. list Crne Gore", br. 73/10 i 32/11), direktor Agencije za elektronske medije donosi

RJEŠENJE

1. Privrednom društvu „Televizija Vijesti“ d.o.o. iz Podgorice emiteru televizijskog programa „TV Vijesti“ izriče se **upozorenje** kao upravno-nadzorna mjera jer je, prilikom emitovanja emisije „Boje jutra“, dana 13. juna 2017.g., u terminu od 06:30:26 do 09:30:45 sati, emitovao prikrivene komercijalne audiovizuelne komunikacije (što je zbranjeno članom 85 st. 1 Zakona o elektronskim medijima i članom 13 st. 1 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama ("Sl. list CG", br. 36/11)), propustio da telepromociju, kao vid oglašavanja, učini lako prepoznatljivom i audio, vizuelno i/ili prostorno odvojenom od ostalih programskih sadržaja (što je propisano članom 88 Zakona o elektronskim medijima i čl. 37 stav 1 i 53 stav 2 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama), nepotpuno označio na početku i na kraju emisije sponzora „Erste banka“ i potpuno izostavio označavanja sponzora „Domaća trgovina“ d.o.o. (brendovi „Montela“ i „Aroma“) za programski segment „Gastro“, čime je prekršio tač. 7.1. izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-19 od 21.07.2011.godine.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
 - a. emitovanja prikrivenih komercijalnih audiovizuelnih komunikacija (član 85 st. 1 Zakona o elektronskim medijima i član 13 st. 1 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama).
 - b. emitovanja komercijalne audiovizuelne komunikacije koje nijesu jasno prepoznatljive (član 88 Zakona o elektronskim medijima) i emitovanja telepromocije, kao vida oglašavanja, koja nije prepoznatljiva i audio, vizuelno i/ili prostorno odvojena od ostalih programskih sadržaja (član 37 stav 1 i 53 stav 2 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama).
 - a. neispunjavanja uslova za sponzorisani programi moraju jasno biti označeni da su sponzorisani, odnosno da kada je program sponzorisan u cjelini ili djelimično, mora jasno biti označen imenom, logotipom i/ili drugim simbolom sponzora, kao što je upućivanje na njegov/e proizvod/e ili njegovu/njegove uslugu/usluge ili njegov prepoznatljivi znak na primjeren način za programe, na početku, tokom i/ili na kraju programa (član 95 st. 1 al. 3 i 4 Zakona o elektronskim medijima i član 58 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama).
3. Nalaže se privrednom društvu „Televizija Vijesti“ d.o.o. iz Podgorice, da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru televizijskog programa „TV Vijesti“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.

4. Privredno društvo „Televizija Vijesti“ d.o.o. iz Podgorice je dužno da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog rješenja objavi u okviru televizijskog programa „TV Vijesti“ u okviru emisije „Boje jutra“.
5. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja.
6. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.ardcg.org.
7. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Redovnim monitoringom emitovanog televizijskog programa „TV Vijesti“, privrednog društva „Televizija Vijesti“ d.o.o (u daljem tekstu: emiter), uočeno je da je isti emitovao emisiju „Boje jutra“ dana 13. juna 2017.g. u terminu od 06:30:26 do 09:30:45 sati.

Imajući u vidu standarde o komercijalnim AVM komunikacijama i učešće ovih sadržaja u emisiji „Boje jutra“, Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) je pokrenula postupak za utvrđivanje da li došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: Zakon), Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama (u daljem tekstu: Pravilnik) i izdatog Odobrenja za emitovanje br. O-TV-K-19.

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona i članom 8 Zakona o opštem upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja da li je emitovanjem spornih programskih sadržaja došlo do kršenja Zakona, Pravilnika i Odobrenja za emitovanje, Agencija je od emitera zatražila pisano izjašnjenje (akt br. 02-939/1 od 26.06.2017.g.).

Dana 04.07.2017 emiter je dostavio izjašnjenje (zavedeno kod Agencije pod br. 02-939/2 od 04.07.2017.g.), u kojem se navodi da se „u slučaju pominjanja Erste banke i brenda Montella, radi o sponzorisanim sadržajima“. Ukazao je da „TV Vijesti u konkretnom slučaju imaju zaključene ugovore o regulisanju međusobnih prava i obaveza sa određenim reklamnim agencijama koje zakupljuju oglašni prostor kod TV Vijesti za potrebe svojih klijenata, uključujući i sponzorstvo“.

S tim u vezi je istakao da „sponzorstvo koje se odnosi na brend Erste banka, kao ... usluga je naručena od strane agencije 'Direct Media' d.o.o. Podgorica sa kojom TV Vijesti d.o.o. imaju zaključen Opšti Ugovor o oglašavanju za klijente agencije od dana 31.12.2016.godine, kod TV Vijesti zaveden pod brojem 360, a u skladu sa dopisom od 30.05.2017. godine koji se odnosi na TV rezervaciju sponzorstva za brend Erste banka“. Pomenuti dopis dostavljen je u prilogu izjašnjenja.

Nadalje, izjašnjenjem se navodi da „što se tiče sponzorstva emisije 'Gastro' za brend 'Montella' (firme „Domaća trgovina), ... usluga je naručena od strane agencije Universal Media Podgorica doo Podgorica, sa kojom TV Vijesti imaju zaključen Ugovor o zakupu reklamnog prostora od dana 01.01.2017.godine, zaveden kod TV Vijesti pod brojem 35, a u skladu sa dopisom ove agencije od 31.05.2017. godine“ (dopis dostavljen uz izjašnjenje). Pojasnio je da „su brend Aroma i Montela brendovi društva Domaća trgovina d.o.o. na koje se i odnosi sponzorstvo.“ Emiter je naveo da pomenuti ugovori „sadrže klauzule povjerljivosti koje se odnose na kompletne ugovore, te da bez saglasnosti druge ugovorne strane nijesu u mogućnosti iste prezentovati, a zbog kratkog roka za izjašnjenje nijesu uspjeli pribaviti saglasnost za isto“, kao i da „ukoliko bude potrebe nastojeće da pribave saglasnost i dostave ugovore ili bar djelove zaključenih ugovora koji mogu biti od značaja u ovoj pravnoj stvari“.

Izjašnjenjem se navodi, da imajući u vidu definiciju sponzorstva „TV Vijesti nastoje da ne izlaze iz okvira iste i da se pridržavaju restrikcija u tom djelu propisanih članom 95 Zakona“, kao i da su „mišljenja da u konkretnom slučaju nije postupano suprotno zakonu“. Takođe, u izjašnjenju se navodi da „u konkretnom slučaju je samo vršena promocija proizvoda i usluga sponzora, a ne 'preporučivanje'“ i da „su predmetna sponzorstva jasno uočljiva“. Podnosilac izjašnjenja naglašava da „Zakon dozvoljava da se u okviru sponzorstva promoviše i zaštitni znak odnosno ime, mišljenja su da ni u tom djelu prilikom pominjanja brendova nema kršenja odredbi zakona o sponzorstvu“.

Na kraju podnosilac izjašnjenja zaključuje „da u konkretnom slučaju nije došlo do kršenja zakona, te da bi postupak u odnosu na emitera Televizija Vijesti d.o.o. trebalo obustaviti“.

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnih sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda o komercijalnim AVM komunikacijama, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- članom 85 st. 1 Zakona i članom 13 st. 1 Pravilnika zabranjene su prikrivene komercijalne audiovizuelne komunikacije. Članom 4 Zakona i članom 4 Pravilnika one su definisane kao predstavljanje riječima ili slikama robe, usluga, imena, zaštitnog znaka ili aktivnosti proizvođača roba ili pružaoca usluga u radijskim i/ili TV programima kada je cilj takvog predstavljanja oglašavanje i moglo bi dovesti javnost u zabludu u vezi sa njegovom prirodom. Takvo se predstavljanje naročito smatra namjernim ako je izvršeno u zamjenu za plaćanje ili za sličnu naknadu.
- članom 88 Zakona je propisano da komercijalna audiovizuelna komunikacija mora biti jasno prepoznatljiva.
- telepromocija je oblik oglašavanja tokom prenosa programa pri čemu se pravi pauza u dotadašnjem toku uredničkog sadržaja, a voditelj preuzima ulogu prezentera određenih proizvoda ili usluga (član 4 Pravilnika). Članom 37 st. 1 i 53 st. 2 Pravilnika propisano je da telepromocija mora biti lako prepoznatljiva i audio, vizuelno i/ili prostorno odvojena od ostalih programskih sadržaja.
- sponzorstvo je komercijalna audiovizuelna komunikacija koja podrazumijeva učesće fizičkog ili pravnog lica, koje se ne bavi djelatnošću pružanja AVM usluga, niti proizvodnjom audiovizuelnih radova, u finansiranju radijskih i/ili televizijskih programa, s ciljem da promovise svoje ime, zaštitni znak, ugled, aktivnosti, proizvode ili usluge (član 8 Zakona). Članom 95 st. 1 al. 3 i 4 Zakona i članom 58 Pravilnika je propisano da sponzorisan programi moraju jasno biti označeni da su sponzorisan, odnosno da kada je program sponzorisan u cjelini ili djelimično, mora jasno biti označen imenom, logotipom i/ili drugim simbolom sponzora, kao što je upućivanje na njegov/e proizvod/e ili njegovu/njegove uslugu/usluge ili njegov prepoznatljivi znak na primjeren način za programe, na početku, tokom i/ili na kraju programa.

Na osnovu uvida u snimke emitovanih sadržaja i izjašnjenja, može se konstatovati sljedeće:

- emisija „Boje jutra“, tzv. jutarnji program, je kolažnoga tipa, sadržinski strukturiranom po satu, sa vijestima, servisnim informacijama, brojnim priložima o aktuelnostima iz svih oblasti, stalnim rubrikama, gostima u studiju, marketingom itd.
- predmet monitoringa je bila emisija emitovana 13. juna 2017. godine u terminu od 06:30:26 do 09:30:45 sati. Na početku programskog sadržaja emitovano je zvučno („*Program koji slijedi sadrži plasiranje proizvoda*“) i vizuelno obavještenje (crveni krug sa štampanim latiničnim slovima PP) u trajanju od 4 sekunde. Na kraju programskog sadržaja emitovano je zvučno („*Ovaj program je sadržao plasiranje proizvoda*“) i vizuelno obavještenje (crveni krug sa štampanim latiničnim slovima PP) u trajanju od 4 sekunde.
- U toku prvog sata emisije „Boje jutra“ voditeljka obavještava riječima da je „*sponzor jutarnjeg programa Erste banka i oni imaju novosti za svoje klijente*“. Potom je emitovan unaprijed pripremljen tekst, sa informacijama koje sve usluge banka nudi („*Prepoznajući potrebe klijenata, Erste banka je pripremila posebnu ponudu za otkup stambenih kredita odobrenih u drugim bankama sa nominalnom kamatnom stopom od 3,99 % i efektivnom kamatnom stopom od 4,11%...*“) u ukupnom trajanju od 1 minut 46 sekundi. Sve to bez ikakve grafičke ili druge oznake da se radi o oglašavanju (telepromociji).

Ovaj dio jutarnjeg programa, u kojem voditeljka preuzima ulogu promotera usluge (Erste banka), predstavlja telepromociju koja nije učinjena prepoznatljivom na način što će sadržati odgovarajuću oznaku.

- U trećem satu emisije „Boje jutra“ emitovan je redovni programski segment „Gastro“, u okviru kojeg se prikazuje kako se pripremaju pojedina jela. Tokom najavne špice emitovan je logo „Aroma“. U nastavku emisije prezenter je saopštavao potrebne sastojke za pripremu jela, dok je u donjem lijevom uglu dva puta insertovan logo proizvođača „Montella“. Na

odjavnoj špici ovog segmenta emitovani su logo i oglasna poruka za market „Aroma“, u trajanju od devet sekundi.

Emiter je u izjašnjenju naveo da „u slučaju pominjanja Erste banka, brenda Montella, radi o sponzorisanim sadržajima“ kao i da su „brend Aroma i Montella brendovi društva Domaća trgovina d.o.o. na koju se i odnosi sponzorstvo“.

- U emisiji „Boje jutra“, kao sponzorisanom programu, sponzor „Erste banka“ nije bio označen na početku i na kraju emisije. Time je emiter prekršio obavezu da kada je program sponzorisan u cjelini ili djelimično, mora jasno biti označen na početku, tokom i/ili na kraju programa.
- Segment jutarnjeg programa „Gastro“ predstavlja posebno sponzorisani dio emisije „Boje jutra“, koji je imao odvojenog sponzora, tj. privredno društvo „Domaća trgovina“ d.o.o., čiji su brendovi „Montella“ i „Aroma“. Emitovanjem ovog segmenta bez jasne informacije da se radi o sponzorisanom sadržaju emiter je propustio da ga označi kao sponzorisani sadržaj, na zakonom propisani način. Insertovanje zaštitnih znakova ili logoa „Aroma“ i „Montella“ ne omogućava potpunu informaciju da se radi o sponzorisanom sadržaju.

Može se zaključiti da je emiter emitovanjem predmetnog sadržaja prekršio standarde o komercijalnim AVM komunikacijama u dijelu zabrane prikrivene komercijalne audiovizuelne komunikacije, obaveze da telepromocija (kao vid komercijalne audiovizuelne komunikacije) mora biti lako prepoznatljiva i audio, vizuelno i/ili prostorno odvojena od ostalih programskih sadržaja, bez obzira da li se pruža sa ili bez naknade, kao i da sponzorisani programi moraju jasno biti označeni da su sponzorisani, odnosno da kada je program sponzorisan u cjelini ili djelimično, mora jasno biti označen imenom, logotipom i/ili drugim simbolom sponzora, kao što je upućivanje na njegov/e proizvod/e ili njegovu/njegove uslugu/usluge ili njegov prepoznatljivi znak na primjeren način za programe, na početku, tokom i/ili na kraju programa.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-19 od 21.07.2011. godine emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da emiter objavljivanjem programskog sadržaja prekršio čl. 85 st. 1, 88 i 95 st 1 al. 3 i 4 Zakona i čl. 13 st. 1, 37 st. 1, 53 st. 2 i 58 st. 1 Pravilnika.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima, donio odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da usaglasi emitovanje programskih sadržaja u okviru programa „TV Vijesti“ sa standardima definisanim u Zakonu o elektronskim medijima, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.

Privrednom društvu „Televizija Vijesti“ d.o.o. je naloženo i da u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima izrečenu mjeru upozorenja objavi u svom programu, u okviru emisije „Boje jutra“.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Privredno društvo „Televizija Vijesti“ d.o.o.
- Arhiva

DIREKTOR
Abaz Beli Džafić

